

o ručení za škodu způsobenou osobami jinými, při čemž v případech, ve kterých ručení za škodu způsobenou třetí osobou lze redukovatí na ručení za škodu způsobenou ručícím samým, právnická osoba odpovídá tenkrát, když lze říci, že škoda byla způsobena orgánem právnické osoby při výkonu funkcí, přikázaných mu ústavou právnické osoby. Srovn. sb. III. 1076.

II. Předpisy a zásady uvedené pod č. I. vztahují se také na stát, země, obce a jiné t. zv. veřejné korporace, pokud máme na zřeteli soukromoprávní sféru těchto korporací, ale nevztahují se na ručení těchto korporací za škodu způsobenou jejich zřízenci při výkonu t. zv. veřejných funkcí jim přikázaných. Nějakého předpisu, který by měl takové ustanovení, arci nemáme, ale nemáme v našem právu ani zásadního předpisu, který by takové ručení ukládal a máme jen předpisy o ručení oněch korporací, které mají zřejmě povahu předpisů výjimečných. Významným příkladem je zák. ze dne 12. července 1872 č. 112 ř. z. (srovn. T i l s c h: Obč. pr. I. č. 172; P f a f f: na u. m. p. 234; R a n d a: Sch., str. 83 sl.; M a u c z k a: Rg. d. Sch., str. 365); srovn. i N o w a c k N. Ř. 1569.

ČÁST II.

O jinakých předpisech, které ustanovují o povinnosti k náhradě škody.

§ 99.

O ručení železnic za ublížení na těle a usmrcení způsobená událostmi při provozování.

Zák. ze dne 5. března 1869 č. 80 ř. z. a ze dne 12. července 1902 č. 112 ř. z.

Jestliže událostí při provozování (Ereignung im Verkehre) železnice živelní silou hnané*) bylo ublíženo na těle nějaké osobě nebo někdo byl usmrcen, platí domněnka, že událost nastala vinou podnikatelstva nebo osob, kterých podnikatelstvo při provozování

*) Zákon z r. 1869 ustanovil o železnicích hnaných parou, kdežto pak zákon z r. 1902 ustanovení staršího zákona rozšířil na všechny železnice hnané silou živelní.

užívá. Z viny těchto osob odpovídá podnikatelstvo jako z viny vlastní a je povinno ji odčinití poskytnouc náhradu podle §§ 1325 až 1327 (§ 1).

Povinnosti k náhradě podnikatelstvo nemá potud, pokud prokáže, že událost byla způsobena neodvratnou náhodou (vyšší mocí — vis maior) nebo neodvratným jednáním osoby třetí, za jejíž vinu neodpovídá nebo vinou samého poškozeného. Vyloučení nebo omezení náhradní povinnosti podnikatelstva napřed ohlášené nebo usmluvené nemá právního významu, § 2.

O smyslu a dosahu těchto předpisů budiž pověděno toto:

I. Zákon z r. 1869 stanoví domněnku, že poškození nebo smrt osoby, které byly způsobeny událostí při provozování železnice, lze přičísti k vině podnikatelstva nebo jeho zřízenců. Ale, jak ukazuje další textování, nejde o ručení za škodu zaviněnou podnikatelstvem nebo jeho zřízenci, nýbrž o ručení za škodu způsobenou provozováním železnice. Vyslovení oné domněnky můžeme si vysvětliti tím, že v době, kdy byl vydán zákon z r. 1869, zdál se předpis o povinnosti k náhradě škody abstrahující od zavinění povinnovaného příliš odvážným a že tedy byla zvolena domněnka zavinění.

II. Ustanovení uvedeného zákona platí o železnicích (t. j. vozidlech pohybujících se po kolejích) hnaných živelní silou a tedy nikoli o jiných podnicích, jako jsou podniky paroplavební, ale platí o všech takových železnicích a jsou nerozhodny rozsah provozování a železniční sítě nebo okolnost, zdali železnice slouží veřejnému pospojí.

III. Ustanovení uvedeného zákona platí, když událostí při provozování železnice bylo nějaké osobě ublíženo na těle nebo když byla usmrcena. Vzešla-li při provozování železnice jiná škoda, platí o povinnosti k její náhradě obecné předpisy. Zdali osoba, které bylo ublíženo na těle nebo která byla usmrcena, byla uzavřela s podnikatelstvem nějakou smlouvu, na př. transportní nebo služební čili nic, je nerozhodno.

IV. Ustanovení zákona platí, když škoda vzpomenutá pod č. III. byla způsobena událostí při provozování železnice. Pojem událostí při provozování železnice připouští rozmanitý výklad, jak hledíc k neurčitosti pojmu provozování železnice, tak hledíc k různému textování §§ 1 a 2. Máme-li na zřeteli tendenci zákona, můžeme vytknouti toto:

a) že nesluší rozuměti událostmi při provozování železnice jen t. zv. nehody železniční, nýbrž i normální provozování železnice samo. § 2 mluví o událostech způsobených neodvratnou náhodou nebo neodvratným jednáním třetí osoby a podporuje tím výklad, že jde o železniční nehody, ježto normální provozování železnice není nic, co by mohlo či mělo být odvráceno. Ale doslov § 1 takovému úzkému výkladu nesvědčí a § 2 není argumentem dosti bezpečným, protože budí dojem, jakoby redaktori zapomenuvše, že slova »událost« užíli v § 1 v určitém smyslu, rozuměli jím v § 2 nikoli skutečnost, která škodu způsobila, nýbrž poranění po případě usmrcení samo; nesprávně sb. IV. 1839;

b) že sluší provozování železnice vedle železniční dopravy rozuměti veškerá opatření a zařízení, která bezprostředně souvisejí s dopravou osob nebo zboží. Přesnou definici lze sotva dáti a pokusy v té věci učiněné sotva uspokojí. Kasuistika jest uvedena u R a n d y, Sch., str. 146 a K r a s n o p o l s k é h o - K a f k y, III, str. 191. Srovn. i sb. I. č. 15, 48, 69, 130, 139, 155, 193, 337; II. 584; III. 889, 889, 912, 963; III. 1284; IV. 1652, 1674.

V. Ustanovení zákona platí, když škoda vzpomenutá pod č. III. byla událostí při provozování železnice způsobena, t. j. když škoda ona je přiměřeným či adekvátním a nikoli výjimečným, neočekávaným následkem události, která se sběhla při provozování železnice; srovn. k tomu § 88 tohoto poj. a slova »herbeigeführt« a »verursacht« v §§ 1 a 2 zák. z r. 1869.

VI. Povinnost k náhradě mine, když podnikatelstvo dokáže, že událost byla způsobena

1. neodvratnou náhodou (vyšší mocí),
2. jednáním osoby třetí, za jejíž vinu podnikatelstvo neodpovídá,
3. vinou samého poškozeného.

Ustanovení citovaná pod č. 1 a 2 se vztahují jak na případy, ve kterých neodvratná náhoda nebo neodvratné jednání třetí osoby způsobily událost při provozování železnice, ze které pak vzešla škoda (někdo srazí těsně před příjezdem vlaku velký balvan na trať. Vlak se vyšine a lidé jím jedoucí budou poranění nebo usmrceni), tak na případy, ve kterých neodvratná náhoda nebo neodvratné jednání třetí osoby jsou mezi podmínkami poranění nebo smrti (vlak jede normálně, kdesi u bariery splaší se hlukem lekavý kuň a poraní kolemjducího). Ale jak v případech uvedených pod č. 1 a 2, tak v případech uvedených pod č. 3 mine ná-

hradní povinnost podnikatelstva jen tenkrát, když podnikatelstvo provede důkaz, že je tu některá z oněch skutečností ručení vylučujících.

K č. 1. Pojem vyšší moci je pojem relativní*) a je, i pokud máme na zřeteli jen pojem vyšší moci, jež má zák. z r. 1869, pochybný a sporný. Vyskytuje se t. zv. *theorie objektivní* (zejména *Exner: Höhere Gewalt*), podle níž vyšší mocí je událost, jen když

a) vznikla mimo sféru podnikatelstva a

b) způsobem a silou vystoupení přesahuje náhody, které lze očekávat podle pravidelného běhu věcí,

a t. zv. *theorie subjektivní* (zejména *Randa, str. 138*), jež rozumí vyšší mocí neobyčejnou událost, která nemohla být odvrácena, ani když bylo šetřeno nejvyšší péče a užito nejúčelnejších opatření, jakých v daném případě lze rozumně žádati. Z důvodů historických, které jasně ukazují k římskému původu, i systematických, ježto jednání osoby třetí, za jejíž vinu podnikatelstvo neodpovídá, také není než vyšší mocí ve smyslu subjektivní *theorie* a bylo by tedy v zákoně nadbytečně uvedeno, zasluhuje *objektivní theorie* přednost. Srovn. sb. I. 155.

K č. 2. Pochybným sluší označiti rozhodnutí otázky, zdali se podnikatelstvo zbaví náhradní povinnosti důkazem, že škoda byla způsobena jednáním třetí osoby, které podle názvosloví obč. zák. bylo by nazváti jednáním nevolním (cestující byl poraněn spolu, cestujícím, který sešilel). Důvody účelnosti svědčí rozhodnutí jistivému a text zákona (slovo »*Handlung*«) rozhodnutí takovému nebrání. Srovn. však sb. I. č. 323.

K č. 3. I zde je pochybno, zdali podnikatelstvo zbaví se náhradní povinnosti důkazem, že škoda byla způsobena jednáním poškozeného, které podle obč. zák. by bylo prohlášiti za jednání nevolní. Ačkoli důvody účelnosti i důvody systematické postulují odpověď jistivou, naráží odpověď taková na text, jenž mluví jen o zavinění.

Nevhodně o těchto věcech argumentuje iud. č. 185 (Nowack N. Ř. 1086).

§ 1304 o. z. má dojísta průchod v případnostech, ve kterých

*) Pojem vyšší moci podle zák. z r. 1869 je jiný než pojem vyšší moci v novele směnečné ze dne 30. listopadu 1912.

škoda byla způsobena jak událostí při provozování železnice tak poškozeným samým.

VII. O způsobu a objemu náhradní povinnosti jest ustanoveno tak, že se řídí §§ 1325—1327 o. z.; srovn. k tomu GUW. N. Ř. 2321.

P o z n á m k a: Důležité modifikace dostalo se předpisům zák. z r. 1869 (1902) zákonem o úrazovém pojištění, srovn. níže v § 101.

§ 100.

O ručení za škodu způsobenou provozováním automobilů.

Zák. ze dne 9. srpna 1908 č. 112 ř. z.

I. Byl-li někdo poraněn nebo usmrcen nebo utrpěl-li škodu na věcech provozováním automobilu, který je poháněn elementární silou mimo koleje na veřejných silnicích a cestách, ručí řidič a vlastník a každý spoluvlastník za způsobenou škodu, a to při škodách na majetku za skutečnou škodu podle § 1323, při ublížení na těle podle §§ 1325 a 1326, při usmrcení podle § 1327 o. z.

K tomu jest poznamenati:

1. p o k u d s e t ý k á u d á l o s t i, k t e r o u š k o d a b y l a způsobena:

a) a u t o m o b i l e m je podle zákona rozuměti stroje poháněné mimo koleje na souši silou živelní. Zdalí stroj slouží dopravě osob nebo zboží čili nic, je lhostejno;

b) provozováním automobilu je rozuměti nejen jízdu automobilem, nýbrž i všechny akty a jevy, které s jízdou souvisejí;

c) ustanovení § 1 platí, když škoda byla způsobena provozováním automobilu na veřejných silnicích nebo cestách.

Zdalí nějaká komunikace je veřejnou silnicí nebo veřejnou cestou, závisí na obecném jejich užívání obecně. Škoda nemusela vzejíti na veřejné silnici nebo cestě. Vyhledává se, aby na veřejné cestě se stala událost, která škodu způsobila.

2. P o k u d s e t ý k á s u b j e k t u p o v i n n o v a n é h o k n á h r a d ě š k o d y. Ručí tu řidič automobilu i jeho vlastník a spoluvlastník. Ale od povinnosti nahraditi škodu jsou osvobozeny vojenské osoby, které řídí automobil při výkonu služby, § 1, odst. 2. Vlastník jest osvobozen, jestliže v době události, která

způsobila škodu, byl automobil přenechán jinému k provozování na vlastní účet a nebezpečnosti. Ten, komu automobil byl takto přenechán (provozovatel — Betriebsunternehmer), ručí na místě vlastníka. Jestliže v době poškození automobil byl odňat disposicí vlastníka nebo provozovatele protiprávní událostí, ručí na jejich místě ten, kdo má disposici, § 1, odst. 4. Pouhé protiprávní užití automobilu bez osobování si dispoicce nestačí; srovn. Nowack N. Ř. 1520 (nál. rep. 227; sb. IV. 2035). Kdo podle ustanovení obsažených v § 1, odst. 2—4 odmítá odpovědnost, musí dokázat skutečnosti, o které se opírá jeho svobození, § 1 odst. 5.

3. Pokud se týká způsobu ručení. Více osob povinných k náhradě škody ručí solidárně, § 1, odst. 6.

4. Pokud se týká objemu ručení. Bude-li škoda způsobena na věcech, povinen je ten, kdo za ni odpovídá, nahraditi jen *damnum emergens* (srovn. slovo *Schade* a § 1323 o. z.), bude-li škoda způsobena na integritě tělesné, rozhodují §§ 1325 až 1327. Srovn. Nowack N. Ř. 1513. Jestliže však podle občanského zákoníka nebo jiných předpisů bylo by nahraditi více, platí tyto předpisy, § 7.

5. Pokud se týká výhod spojených s pohledávkou na odškodné. Je-li ručící pojištěn proti povinnému ručení, má poškozený k pojištění své pohledávky na náhradu škody zákonné zástavní právo, které předchází zástavním právům dříve vzešlým, na pohledávce, kterou má ručící z pojištění za pojistitelem, § 10.

6. Pokud se týká zániku pohledávky.*) Právo požadovati náhradu se promlčuje:

a) v šesti měsících ode dne, kdy poškozený zvěděl o škodě a osobě povinné k náhradě škody;

b) ve třech letech od události, kterou škoda byla způsobena, beze zřetele k nabyté vědomosti. Nárok na náhradu škody zaniká i před uplynutím promlčecí lhůty, když oprávněný opomenul ze své viny zpravití ručícího o nehodě (škodě) do čtyř neděl ode dne, kdy nabyl vědomosti o osobě povinnovaného, ledaže by mohl prokázati, že povinný o nehodě zvěděl během oné čtyřnedělní lhůty cestou jinou, § 6.

*) Promlčecí lhůty § 6 se vztahují na nároky uvedené v §§ 1 a 2 automobil. zák. Citace posledního odstavce § 3 tu i v § 5 zakládá se na patřném redakčním nedopatření. Srovn. Randa Sch., str. 170 p. 95, Krasnopolski-Kafka III, str. 206 p. 5.

Předpis o promlčení pohledávky daný v § 6 nezpůsobí nikterak zánik pohledávky na náhradu škody, pokud jest opřena o právo občanské, arg. úvod k § 6.

II. Ručení popsané pod č. 1 je vyloučeno a pohledávka na náhradu škody tamtéž uvedená nevzejde, když ten, kdo označen je jako subjekt povinnosti k náhradě škody, prokáže, že událost, kterou škoda byla způsobena, vznikla vinou osoby třetí nebo poškozeného (zákon mluví o vině poškozeného a třetí osoby a nebyla by tedy odpovědnost odvrácena důkazem, že škoda byla způsobena nevolním jednáním poškozeného nebo třetí osoby) nebo že nemohla býti odvrácena opatrností při řízení a opatrování automobilu, jaká odpovídá předpisům i povaze věci, a že nelze škodu přičítati povaze automobilu nebo jeho zvláštnostem, vypovězení nebo vadám jeho funkcí, § 2, odst. 1. Toto ustanovení platí i v případech, ve kterých škoda vzešla plašením zvířat nebo záleží v poškození zvířat pobíhajících bez dohledu na veřejných cestách, § 2, odst. 2. Dovolati se zavinění třetí osoby je vyloučeno, když se jí užívá při provozování automobilu, § 2, odst. 3. Srovn. sb. I. 150.

Jestliže škoda nebo její rozsah jen z částí byly způsobeny vinou poškozeného nebo třetí osoby, sluší osoby jmenované v § 1 po uvážení všech okolností odsouditi jen k části nároků jmenovaných v témž paragrafu.

III. Působnost předpisů zákona o ručení za škodu způsobenou provozováním automobilu je v některých případech vyloučena, a to:

1. Předpisy §§ 1 a 2 se nevztahují na vzájemné náhradní nároky pro poškození ručících a jejich věcí, která vzešla toutéž událostí. Při tom nečiní rozdílu, zdali tato událost vznikla provozováním jediného automobilu nebo tím, že se setkaly automobily spolu nebo s jinými podniky, které podléhají ručení podle zák. z r. 1869 a 1902. Tyto nároky řídí se ve všech případech občanským právem. Třetí osoby však, které utrpí škodu vzešlou tím, že se setkalo několik vozidel ručících, mohou domáhati se svých nároků na každém z ručících podle zákona, který podle povahy provozování žalovaného rozhoduje o jeho ručení. Srovn. No-

---

*) Nároky řidiče se spravují 1. obč. právem, 2. předpisy o zaopatření vojska, § 4 odst. 4 (srovn. níže III, 2), 3. zák. o úrazovém pojištění, § 11 zák. automob., srovn. níže § 101.

w a c k N. Ř. 1579. Posuzují se tedy podle obč. práva na př. nároky řidiče*) proti vlastníku, srovn. sb. II. 502, vlastníka proti řidiči, spoluvlastníků navzájem, pak nároky na náhradu škody vzešlé srážkou dvou automobilů. Vzešla-li škoda srážkou automobilu s dráhou, posuzuje se podle obč. zák. vším způsobem nárok dráhy proti osobám ručícím podle zákona automob. Naproti tomu se přijímá, že vlastník (řidič) automobilu může na dráze požadovati náhradu škody podle zákona o ručení železnic (ježto § 3, odst. 1 vylučuje jen přísnější ručení podle zák. automob., nikoli přísnější ručení podle zák. o ručení železnic) a že tedy náležejí mezi třetí osoby podle § 3, odst. 3.

2. Předpisy §§ 1 a 2 se nevztahují na náhradní nároky pro poškození osob nebo věcí, které byly automobilem dopravovány, ledaže automobilu bylo užito za plat nebo při živnostenské dopravě osob nebo věcí podle příkazu některé z osob jmenovaných v § 1. Byla-li provozováním automobilu postaveného ve službě vojenské správy poškozena vojenská osoba při výkonu služby, sluší posuzovati nároky poškozeného a jeho příslušníka výhradně podle zákonů o zaopatření vojska, § 4.

3. §§ 1 a 2 se nevztahují na automobily, které podle úředního osvědčení na nich umístěného jsou tak zařízeny nebo opatřeny, že při zatížení nutném k provozu nemohou na dobré, rovinné silnici urazit více než 25 km za hodinu. Existenci těchto skutečností musí prokázati, kdo, opíraje se o ně, popírá náhradní povinnost. Náhradní nároky pro poškození způsobené takovými automobily se posuzují podle obč. zák., § 5.

K č. 1—3. I tam, kde nároky na náhradu škody způsobené provozováním automobilu se posuzují podle obč. práva, ručí vlastník automobilu nebo kdo podle § 1 vstupuje na jeho místo, za vinu osob, kterých užívá při provozování automobilu, pokud jde o služební úkon při tomto provozování, § 8, odst. 1. Více spoluvlastníků nebo osob vstupujících na místo vlastníka ručí i tu solidárně, § 8, odst. 2.

Také pohledávka na náhradu škody způsobené provozováním automobilu, která se opírá o obč. právo, požívá zákonného zástavního práva podle § 10 (argument systematický).

P o z n á m k a: Úmluvy, kterými se n a p ř e d vylučuje nebo omezuje působení zák. automob. na úkor poškozených, jsou neplatny, § 13.

§ 101.

O modifikaci nároku na náhradu škody předpisy o úrazovém pojištění.

Jestliže osoba, která podle předpisů o úrazovém pojištění (zák. ze dne 28. prosince 1887 č. 1 ř. z. z r. 1888, zák. ze dne 20. července 1894 č. 166 ř. z., § 11 zák. automob.) je vnuceně nebo dobrovolně pojištěna proti úrazu, utrpí takový úraz nebo takovým úrazem přijde o život, platí ustanovení zvláštní, a to:

1. Zásadně mohou se pojištěný nebo jeho pozůstalí domáhati náhrady na úrazové pojišťovně.

2. Úrazová pojišťovna může pohledávati náhradu veškerých platů, ke kterým je povinna podle zák. o úraz. pojištění, na podnikateli (§ 11 zák.), jestliže on nebo, v případě jeho nezpůsobilosti k právním činům, jeho zákonný zástupce způsobil úraz *o b m y s l n ě* (*vorsätzlich*) nebo z *h r u b ě n e d b a l o s t i*, § 45, odst. 1. zák. z r. 1887. Podobně může pohledávati náhradu na akciové společnosti, společenstvu nebo spolku, jestliže způsobil úraz člen představenstva, pak na obchodní společnosti, jestliže úraz způsobili společník oprávněný k jednatelství nebo likvidátor, a to *o b m y s l n ě* nebo z *h r u b ě n e d b a l o s t i*, § 45, odst. 2. O formě náhrady a zániku náhradního nároku srovn. § 45, odst. 3 a 4. Úrazová pojišťovna může konečně, pokud je povinna k náhradě škody, pohledávati náhradu škody na zmocněncích nebo representantech podnikatelových, jeho dozorcích a jinakých osobách, jež ručí za škodu způsobenou *o b m y s l n ě* nebo z *v i n y* podle obecných předpisů, § 47, odst. 1, 2. Srovn. i *N o w a c k* N. Ř. 1433 a 1442.

3. Pojištěný, po případě jeho pozůstalí mohou se domáhati náhrady škody na podnikateli, jestliže úraz byl způsoben *o b m y s l n ě* některou z osob zmíněných v § 45, odst. 1, 2. Ale mohou se domáhati jen toho, oč nárok podle §§ 1325—1327 převyšuje jejich nárok proti pojišťovně, § 46, odst. 2. Rovněž na osobách jmenovaných v § 47, odst. 1 (t. j. na těch, které odpovídají podle obecných předpisů) mohou požadovati jen to, oč převyšuje nárok podle §§ 1325—1327 nárok jejich za pojišťovnou, § 47, odst. 2. Srovn. sb. I. 203, II. 1358.

§ 102.

Jinaká ustanovení o povinnosti k náhradě.**A. Speciální předpisy o ručení za škodu způsobenou jinými osobami.**

I. Jestliže při výkonu horní služebnosti (§ 190 h. z.) bude způsobena škoda, odpovídá držitel panujícího statku nejen za vinu vlastní, nýbrž i za vinu svých lidí, § 196 h. z.

II. Vlastník veřejného ústavu vážného nebo měrného, který svěří někomu jinému jeho obstarávání, odpovídá plně za všechny operace, které provedl onen jiný a odpovídá podle obecných předpisů za všechnu škodu, která vznikla třetím osobám nesprávným udáním míry nebo váhy, § 4 zák. ze dne 19. června 1866 č. 85 ř. z.

III. Podnikatelstvo veřejného skladiště ručí (sc. svým kontrahentům) za své lidi a jiné osoby, kterých užívá při svých zařízeních, § 14, odst. 3 zák. ze dne 3. dubna 1889 č. 64 ř. z.

IV. Škoda vznikající vyplacením falešného nebo zfalšovaného šeku stíhá domnělého vystavitele falešného nebo vystavitele zfalšovaného šeku, jestliže tyto osoby jsou vinny falšováním nebo zfalšováním šeku nebo jestliže falšování nebo zfalšování se dopustily osoby, kterých oni užívají při zacházení (Gebarung) s šeky, § 20 č. 4 šek. zák. ze dne 3. dubna 1906 č. 84 ř. z.

B. Rozmanité předpisy.

I. Podle § 10, lit. b) min. nař. ze dne 14. září 1854 č. 238 ř. z. je podnikatelstvo železnice (patrně jen železnice hnané živelní silou) povinno nahradit škodu na veřejném i soukromém majetku, ke které dala podnět stavba železnice. Podnikatelstvo odpovídá také za škodu, která potom (tedy provozováním železnice) byla způsobena na přilehlých pozemcích, staveních atd., sb. III. 1126, IV. 1896.

II. Za škody způsobené zvěří v obvodu honebním na polních plodech, ovocných stromech, vinnicích a t. p. ručí pán honitby (k honbě oprávněný, pachtěř honitby) resp. v Čechách honební společenstvo, § 15 pat. z 28. února 1786, cis. pat. ze dne 7. března 1849 č. 154 ř. z. a zemské zák. hon.

III. Za škody způsobené honbou ručí, pokud zemské zákony

neustanovily jinak, ten, kdo honitbu vykonává, § 2 pat. z r. 1786 a § 11 pat. z r. 1849.

IV. Při výkonu rybářství je dovoleno rybáři a jeho pomocným silám vstoupiti na cizí pozemky a tam upevniti rybářské náčiní. Ale ten, kdo rybářství vykonává, je povinen nahraditi veškerou škodu, která tím snad byla způsobena vlastníku pozemku, § 5 zák. ze dne 25. dubna 1885 č. 58 ř. z.

V. Stát je povinen nahraditi škodu způsobenou dopravou, remont, dv. d. ze dne 28. července 1843 č. 726 sb. z. s.

VI. Hledíc k §§ 84, 106, 174, 196 horního zák. se přijímá obecně, že podnikatel hor odpovídá za škodu, která byla způsobena provozováním hor.

VII. Osoby oprávněné k rybaření mají nárok na přiměřené odškodné, jestliže jim vzešla škoda výkonem jiných vodních práv užívacích, § 19 ř. z. vod. z. z 30. května 1869 č. 93 ř. z.

VIII. Některá ustanovení o povinnosti k náhradě škody mají civilní řád soudní a řád exekuční. Srovn. § 41 c. ř. sd., §§ 74, 394 ex. ř., srovn. i anal. předpis § 112 zák. pat. z 11. ledna 1897 č. 30 ř. z.

IX. O škodě způsobené plavením dříví srovn. § 34 les. zák. (pat. ze dne 3. prosince 1852 č. 250 ř. z.).

X. Zvláštní ustanovení o náhradě škody má také § 3 zák. ze dne 12. srpna 1921 č. 309 sb. z. a n.

